

KOHTI YHTEISIÄ TUEN MALLEJA

Mistä lähdettiin?
Missä ollaan nyt?

Kehittämisprosessin ensimmäinen työpaja

Keitä varten täällä ollaan?

Monia toimijoita

Omaisien puolen pitäminen

Pallottelu

Kiire, ei kohdata

Asiakkaan tuntemus

Oma rooli asiantuntijana

Dialogitaidot

Kantapään kautta

Luonnonlahja vs. taito/koulutus

Liikaa porukkaa, ahdistaa

Sairaalakoulu

Osallisuus?

Työnjako, kuka vetää, kuka kirjaa

Eettisyys, luottamus, aitous

Ongelmalähtöisyys vs. vahvuuslähtöisyys

Ankkuri-toiminta

Lähitutor

MindMe- hanke Hämeenlinnassa

MONIALAINEN VERKOSTO

- Hankkeeseen osallistuvat koulut:
  - Hämeenlinnan Yhteiskoulu
  - Nummen Yhtenäiskoulu
- Oppilashuolto
- Perhe- ja sosiaalipalvelut
- Kouluterveydenhuolto

TYÖSKENTELYN KESKIÖSSÄ

- Oppilashuoltoryhmän systeeminen kokousmalli
- Poissaoloihin puuttumisen portaat
- Opetuksen räätälöinti

YOHR:n systeminen malli

- PERIAATTEET:
  - Vanhemmat ja lapset keskiössä
  - Myönteinen vuorovaikutus, avoin ja kunnioittava työskentelytapa
  - Toivon lisääntyminen: konkreettiset tukikeinot ja tarjolla oleva apu, vahvuuksien tunnistaminen ja esiin nostaminen
- Toimintaohje koulun henkilökunnalle vaihe vaiheelta
  - Oppilashuoltoryhmän kokoontumisella on selkeä rakenne
  - yksi sovittu henkilö toimii esittelijänä ja kokouksen vetäjänä
  - yksi sovittu henkilö toimii kokouksen kirjaajana (wilmaan)
  - esittelijän tehtävänä on huolehtia ajankulusta ja puheenvuorojen jakamisesta
  - tavoitteena on kuulluksi tuleminen, ja se, että puhe ja kuuntelu erotetaan toisistaan
  - tärkeä tavoite on myös se, että syntyy konkreettinen ja yhteinen suunnitelma josta kaikki ovat tietoisia

Poissaoloihin puuttuminen, Hämeenlinnan malli

1. Taso: ennaltaehkäisy

Yhteisöllisen opiskeluhuollon keinoin lisätään yhteisöllisyyttä ja tuetaan osallisuutta:

- lämmin vuorovaikutus oppilaan ja perheen kanssa
- aktiivinen ryhmäyttäminen ja ystävystymisen tukeminen
- kiusaamisen ehkäiseminen
- oppilashuolto mukana luokkien työskentelyssä
- riittävä ja oikea-aikainen tuki oppimisen pulmissa

Huoli puheeksi

Kun oppilaan poissaoloista herää huoli koulussa tai kotona tai kun 30h ylittyy

- LV/LO on yhteydessä huoltajaan
  - tarvittaessa perhepalaveri
  - tarvittaessa tukiopetusta
- Jatkuva seuranta ja nopea reagointi, jos poissaoloja ei selvitetä. Jos Wilma-viesteihin ei reagoida, yhteys puhelimitse.
- Oppilashuollon konsultointi matalalla kynnyksellä

2. Taso: kohdennetut interventiot

Poissaoloja yli 50 tuntia

- LV/LO kutsuu huoltajan yksilökohtaiseen OHR-palaveriin
- Selvitetään syitä poissaoloille; oppimisvaikeudet, ahdistus, terveys
- > ohjaus terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi
- Sovitetaan, kuka vastaa oppimisen tuesta ja koulun sisäisestä tiedon siirrosta
- Sovitetaan seurannasta ja prosessin vastuuhenkilöstä
- Tarvittaessa ohjaus muihin palveluihin

3. taso: intensiiviset interventiot

Poissaoloja yli 100 tuntia

- Yksilöllinen OHR + tuen tarpeen kartoitus
- Palvelutarpeen arviointi/ Lasu-ilmoitus tapauskohtaisesti
- Esisijaisesti käydään koulussa, tarvittaessa opetuksen räätälöinti mm. räätälöity lukujärjestys, Interventiot pienryhmään, lyhennetty koulupäivä. Oppimis-pakettien koordinoijana erityisopettaja.
- Oppilashuollon rooli myös linkkinä hoitavan tahon ja koulun välillä tarvittaessa (Lähitutor)

Yleisesti:

Luokanvalvoja/ -opettaja seuraa poissaoloja yksilökohtaisesti ja käynnistää toimenpiteet tarpeen mukaan. Huoltaja selvittää oppilaan poissaolot viiveettömästi. Poissaolon syy ”selvitettävä”, kunnes selvitys huoltajalta saadaan.

Lisäksi huomioitavaa:

Selvittämättömiin poissaoloihin puututaan heti. Jos selvittämättömiä poissaoloja on **kaksi päivää tai 12 h**, LO/LV keskustele oppilaan ja vanhempien kanssa. Tarvittavat tukitoimet aloitetaan välittömästi.

Jos **selvitettyjä** poissaoloja on toistuvasti, myös silloin LO/LV keskustelee asiasta oppilaan ja vanhempien kanssa. Joskus terveydellisten syiden takaa voi löytyä myös muita syitä. Tarvittaessa perhettä ohjataan kouluterveydenhuoltoon, tai kutsutaan koolle yksilöllinen oppilashuoltoryhmä.

Opetuksen räätälöinti 1/2

- Välittömät toimenpiteet, jos koulunkäynnin eteneminen hidastuu
  - Oppilas tarvitsee säännöllistä tukea, tuen porras tehostettu/erityinen tuki
  - Moniammatillinen yhteistyö tärkeää: Järjestetään yksilökohtainen oppilashuolto ja tehdään moniammatillinen päätös tehostetusta tuesta, laaditaan tehostetun tuen oppimissuunnitelma. Oppimissuunnitelmaan kirjataan kaikki tukitoimet -> oppimissuunnitelma toimii oppilaan opintojen etenemisen seurannan apuna
- Tarvittavat päätökset
  - Vuosiluokkiin sitomattoman opetuksen järjestämisen päätös, VSOP (koulukohtainen, rehtori tekee) on usein tarpeellinen.
  - Tarvittaessa erityisen tuen päätös ja hojks.
  - Koulunvaihtotilanteet ja päätöksenteon yhtenäisyys Koululla olisi hyvä olla konsultoiva ryhmä haastavien oppilaiden asioiden järjestämiseksi, tukena myös työntekijöille (ryhmässä työntekijöitä, joilla kokemusta ja osaamista kouluakäymättömistä oppilaista ja joustavista toimintatavoista).

Opetuksen räätälöinti 2/2

- Oppilasta tukevat muut toimet
  - Oppilashuollon tukitoimet tukevat kokonaisuutta: Sekä kouluun paluuta että koulunkäyntiä koulussa tai etänä.
  - Topparin tukitoimet aloitetaan mukaanpyyntölomakkeella tai PTA:n (palvelutarpeen arvioinnin) kautta ja räätälöidään yksilökohtaisesti, koululta jäätävä yhteyshenkilö!
  - Lastensuojelun palvelut
  - Joustavuus lapsen/nuoren asioissa, ymmärrys siitä, että asiat vievät aikaa

Kiitos!